

2022
**► spektralna
analiza ◀**

Milan Georges Burovac

►0000001◀ Thīzoris je najlepša reč u novom imeniku predskazivača svetih svetova. Neko me prozvao po knjizi sinonima ne bih li sačuvao izvornost Ekolonarhijskog Kluba. Od kako sam izašao iz Kluba, opstaje u meni volja za saglasijima svemira. Od kako se borim za spas plave evolucije, sivo-maslinasti revolucionari pretražuju kodove zastarelih igara ne bi li pronašli lozinku glavnog satelita. Mogli su lepo da me pitaju, mogli su da mi otvoreno kažu šta nije dobro u našem novom zajedničkom svetu. Ne, oni su se opredelili za teror nad industrijalcima, za prisilne metode iz nekih sasvim zastarelih istorija.

Kada sam ispred stare gvozdene kapije otpratio oca na njegovo poslednje putovanje, mahao mi je levom rukom iz automobila sigurno naslućujući da se nikada više nećemo videti. Prigovario sam mu kukavičluk pred smrću priželjkujući svom dušom roditelja heroja, istog onakvog kakvog nalazimo u istorijama jedne arhaične povijesti srdžbe. Sâm se susrećući sa istom konačnošću, čitavih sedam nedelja sam zadržao osmeh najvatrenijeg ljubavnika Prirode. Nije to bio prkos smrti, nego više strah od opstanka među neprijateljima moje filozofije evolucije.

„Nema evolucione originalnosti,“ godinama me poricao u svojim ekolonarhijskim spisima izvesni Teo Tao, „svaka je sudbina neverna kopija neke druge sudbine. Svi naši svetovi su već nekada postojali u nečijoj svesti. Revolucija, samo je revolucija originalna!“ Na veliku sreću Ekolonarhijskog Kluba, nikada nisam mogao da pristanem na ubijanje nevinih. Ružno je da se nesrećnik koji me poricao u ime originalnosti imenovao po glavnom junaku jednog filma bez ikakve originalnosti.

„Zbog distorzije svojih previše nelogičnih politikantskih ideja,“ nije me nimalo štedeo Teo Tao, „gospodin Thīzoris je sasvim logično morao da se povuče u osamu na neko tajnovito mesto — koje čak ni njegovi lični špijunski sateliti ne pokrivaju. Nije teško izmisliti novu tehnologiju, teže je ovu strpati u sasvim kratku ekspoziciju petparačkih romana dvadeset prvog veka.“ Razumeo sam da je moj politički suparnik sasvim nerazumljiv. Niko se ne sakriva ni od naroda ni od špijunskih satelita, već više od svojih bivših ljubavnica ili supruga. Ako je ovo moje Ovde odgovor onom njegovom Tamo, onda će draga nam Gea imati velikih razloga da ponovo bude srećna.

„Ako mi kažeš gde si sada,“ mamila me svojim usnama Valentina Volf, „reći ću ti kako se tačno zove Teo Tao, možda čak dobiješ i njegovu civilnu adresu.“ Nije važno! Nije uopšte važno to što se voljom ružnih generala već godinama odmaram u vojnom kompleksu najjačeg od svih saveza glo-

balnih ubica. Neko od kontraobaveštajaca se dosetio da mi da jedino moguće ime za sva moguća nova vaskrsnuća – Thīzoris.

►0000010◀ Namršten. Sasvim sveden na sopstvenu senku. „Vidite gospodine Lazare,“ inspektorka Betina bi često za vreme doručka pokušavala da me izvuče iz unutrašnje tišine, „ovde vam melanholija ne pomaže. Vojnik je vojnik, makar se negde lično karakterisao kao plavi evolucionista. Mislim da vas ta vaša Valentina dovodi iz dana u dan u sve težu poziciju. Bilo bi dobro da joj zatvorite sve pristupe našim komunikacijskim mrežama.“ Romantično. Ne zatvaram nikome ništa, naročito ne ono što mi nikada nije pripadalo.

„Spremni smo da vam dovedemo koga god želite ovde,“ ponovio mi je više puta isti predlog general Štraus, „samo da nam dalje ne biste pravili nikakve probleme. Mi znamo koliko vam je stalo do novih naučnih otkrića, naročito ako ovi nose oznaku vanzemaljske poverljivosti.“ Vanzemaljske? Nisam ga bio u početku sasvim dobro shvatio, a onda mi je nekako u nadahnuću postalo jasno da sam zapravo ja shvaćen i prihvaćen kao strano inteligentno telo na planeti Zemlji. Koja čast! Sva ta igra u rukavicama, sve to zbog nekoliko loših filmova naučne fantastike. Pretražujući memorije svih globalnih mreža, nisam uspeo da otkrijem na osnovu čega su gospoda generali i admirali pridali mojoj personi jedan tako plemeniti atribut. Analizirajući spektar njihove umnosti, mogao sam samo da se divim sebi. Očigledno je da sam u svoj ovoj neslobodi prilično slobodan samo zato da bi se od moje vanzemaljske porodice izvukao kakav sladak poklončić. Kako nisu baš sasvim sigurni u to što tvrde, nisu se još ni za ručkom ni za večerom oglasili sa konkretnim zahtevom. Ne može da se protumači drugačije ovaj prijateljski poziv u najveću vojnu bazu, zbulio ih je veštački satelit Ekolonarhijskog Kluba postavljen negde tamo oko Zevsa.

Oko Jupitera, izrazili bi se obični posmatrači istorijskih događanja. Hermes, Afrodita, Gea, Ares, Zevs... Kako je Ekolonarhijski Klub oduvek težio ljubavi, tako su se moji prethodnici potrudili da sunčevom sistemu daju starogrčku dimenziju. Eh da, sve se najzad svodi na isto, samo su generali sposobni da izmisle nešto novo. Zahvaljujući njima, živim kao Zemljanin moje prve vanzemaljske dane.

„Ako želite da vas ovde nadahnjuje Valentina,“ trudio se da zadrži humani izraz lica general Klark, „mogli bismo da je dovedemo na nekoliko dana. Priznajem da ni sam ne ostajem ravnodušan na takvu vrstu lepote. Obojene su moja slabost još iz srednje škole. Kako je to kod vas, mislim kako izgledaju vaše devojke?“ Nema promašaja, ovoga će puta moja priča da ide do kraja. General Klark mi je najzad postavio pravo pitanje. Potrudio sam se da

mu objasnim kako se devojke sa Balkana zaista ponašaju kao prave vanzemaljske. Ne samo to, čini se da je čitava teritorija bivše Jugoslavije vlasništvo neke vrlo daleke civilizacije. Nije važno što su se svi pre ili kasnije pridružili Evropskoj Uniji, mnogo je važnije da je plava evolucija zadržala svoju izvornu nijansu u Ljubljani, Zagrebu i Beogradu.

„Sada kada je sve jasno,“ zadovoljno se smejujlila inspektorka Betina, „mogli bismo da malkice konkretizujemo naše svakodnevne brifinge. Mislim da ni vama ni nama ne prolazi ovde vreme uludo. O čemu biste želeli da pričamo?“ Plotin mi je pao prvi na pamet, želeo sam da mi se kaže kako to da se osam vekova posle Platona rodio jedan takav genije. Zbunjena, Betina je moj odgovor shvatila kao zgodnu jutarnju šalu, međutim samo Plotin je mogao da mi kaže da je zelena ekologija za dušu isto ono što je plava evolucija za Biće.

Namršten sam valjda zato što opasan život svakog idealiste započinje sa sasvim bezopasnom plavom evolucijom. Svet stvari se nužno usložava sa stvarnošću sveta. Ne bih mogao da se odreknem sebe samo zato što je nekome stalo do sticanja novca upravo onim što je trebalo da posluži odricanju od svakog kapitala, možda čak svakog kapitalizma. Nije ekolonarhija nikada imala za cilj stvaranje novog svetskog poretka, već rastvaranje svih poredaka u njejoj paradigmatičnoj igri prirodnih jednostavnosti.

► 0000011 ◀ Sakrili su me od sveta zato što negde iz nepriznate podsvesti probuđeni prorok Thīzoris ništa ne krije. Ima nečega jačeg od svake tišine, nečega što je buna života, ime sna nalik poeziji. Postoji ocena lažnih čuvara sveta da me niko više ne ceni zato što sam drag samo onima što u sebi ne prepoznaju najmanje nagoveštaje velike svetske mržnje. Odustao sam od Ekolonarhijskog Kluba, ali ne i od plave evolucije. Obitavaju li zaista u meni dve materije Plotinove, možda čak dvadeset dve strasti velike Milinijamure Tazikor? Ne bih se nikada sakrio od neprijatelja i prijatelja, ne bih se nikada porekao zato što su prorekli proroka Thīzoris.

„Ovo vam vaše ludilo ni na šta ne liči,“ znala je da katkada bude vrlo nestrpljiva inspektorka Betina, „držaćemo vas ovde sve dok ne otkrijemo koji su zaista izvori vaših neobičnih znanja. Znamo da ona vaša pevačica nije kao sve druge, ima nečega neobjašnjivog u njoj. Ekolonarhijski Klub ste ostavili lešinarima zbog nje, je li tako?“ Kada se bez velike griže savesti prepustim mašti, ne poričem ni jednu jedinu izmišljotinu anonimnih maštara svetskih tajnih službi. Sveta Nadin, moja pevačica! Mora da se danima drogiraju da bi mi najzad preko inspektorke Betine predstavili nešto kao prvu tezu za ozbiljan razgovor. Zato što nisam od onih koji umeju da ih poseduju, ima nečega neobjašnjivog u svakoj pevačici.

Moglo bi da bude istinsko ludilo kada generalima govorim o Thīzorisu kao nekom nepoznatom biću, stranoj osobi koja se pojavila posle moga povratka iz mrtvih. Nisam dakle Thīzoris slučajno, niti su mojih sedam nedelja u bolnici nešto sasvim beznačajno. Rečeno mi je da sam manje od reči, zato se više ne odvajam od rečnikâ. Imam ih u elektronskoj memoriji u svim formama i formatima. Moja su sećanja zastarela, lozinka koju traže je sigurno u nekom od sinonima besmrtnosti. Može biti Gilgameš, zašto ne? Razmišljajući o hiljadama pročitanih tekstova, često imam potrebu da stanem pod tuš.

„Varate se vi,“ često znam da se igram prkosa sa generalom Korelom Đorđevićem, „nije Srbiji uopšte valjalo to šta ste joj smestili. Jeste li je zaista odbranili od žutih kišâ i teških gradonosnih oblaka? Niste!“ Sledeći tanku liniju besa, general mi je jednoga jutra poslao žutu vodu kroz cevi. Osetio sam tada po milioniti put da me neće biti sve dok njih bude bilo. „Zaista vam kažem,“ general Đorđević je trijumfovao na bludničkom srpskom, „ekolopacifisti, ili kako ih svet već zove, nikada sebe nisu uzimali za nešto ozbiljno. Rat ima svoju vrednost zato što je oduvek bio negacija svake vrednosti!“

„Može se reći da taj vaš Plotin vuče svoje filozofske korene iz Indije,“ htela je da bude od pomoći generalu Đorđevići inspektorka Betina, „eto koliko je stvarno on originalan. Mogli ste za diverziju da odaberete nekog savremenog mislioca, nekog ekolopacifistu na primer.“ Mogao sam da dovedem u najveću vojnu bazu sve one što su se ogrešili o ekologiju. Bilo je čak modernih filozofa koji su ekološkom pokretu pripisivali fašizoidne namere. Shvatam da je neshvatljiva odbrana prirode od strane čoveka kada Gea poseduje sva sredstva da se odbrani sâma. Jasno je da u slučaju njene samoodbrane, homo sapiens sapiens sledi istrebljenje.

„Jasno je da smo konačno pregrmeli prelogomenu jedne konačnosti,“ crvenela se od jeda gospođa savetnica Ana Lazić, „možemo sada da zaboravimo sva opšta mesta vaše ekolonarhijske zablude, okrenemo se možda ozbiljnim problemima, vašim problemima. Recimo da ste vi sada naš dragi gost, te da vam se zato sa pažnjom posvećujemo. Ja sam ovde u funkciji paleografa, zadužena za tumačenje svih tekstova koje ćete nam sa zadovoljstvom predstaviti.“ Umesto da kažem bilo šta smisljeno, pokušah da saznam koliko je tačno onih što rade na slučaju Thīzoris. „Mogu da vam kažem da ste mnogo duže ovde nego što možda zamišljali,“ Ana se stidljivo osmehnu, „no to i nije od nekog velikog značaja za razvoj vaše priče.“ Moje priče? Anina bi fraza bila označena kao posledica jedne profesionalne deformacije u svetu pre dve hiljadu jedanaeste, tužnom svetu pre moje regeneracije.

„Plotin, Plotin, Plotin,“ smejuljio se ironično general Klark, „da nam je u ovoj bazi više Plotina, bilo bi sigurno manje plotuna. Ako odlučimo da igramo kako vi svirate, mogli bismo da vam dovedemo poznatog doktora filozofije iz vašeg zavičaja, profesora Marka Tasića.“ Izvesno je da Marko može samo da se rastuži u momentu neočekivanog vojnog unapređenja. Biti nečiji filozofski savetnik je jednako tako strašno kao poći u lov na rasrđenog medveda. „Ne verujem da bi Marko mogao ikada da pristane na bilo koji aranžman takve vrste,“ odgovorih jednako ironičnim osmehom, „generali su prilično daleko od njegovih filozofskih sistema.“ General prasnu u smeh: „Oprostite mi na slobodi izražavanja, ali vidi se da ste potpuno izvan ovoga sveta. Najzad, sve to nije važno za nekoga ko se kao dečak oduševljavao Starflitom.“ Manje Starflitom, više Plotinom, najviše Jankelevičem! Kadgod poželim da generalu Klarku postavim nekoliko pitanja o njegovoj ličnoj filozofiji ratovanja, on nađe razloga da izađe.

„Generali i filozofija ratovanja,“ delovala je zabrinuto inspektorka Betina, „ne ide vam to jedno sa drugim. Ili ratujete, ili filozofirate! Možda bi ponovo taj vaš Plotin mogao da vam bude od pomoći, a? Šta on veli? Možete li zaista tom vašom filozofskom diverzijom da sačuvate sve tajne Ekolonarhijskog Kluba?“ Mnogo sam puta ponovio da nema više nikakvih tajni, sve je već rečeno dve hiljade jedanaeste godine. „Niko mi ne veruje da ne prepisujem od velikih,“ zažumreh sav uzbuđen, „svi bi želeli da budem saglasan samo sa onim što oni kažu da je istina. Plotin bi vam sigurno rekao da je najveća od svih tajni taj demon koga nosite u sebi.“ Nespremna za bilo kakvu polemiku, Betina samo bezvoljno odmahnu rukom.

